

sker så meget ved en udelukkelse, fordi den pågældende jo kan komme ind næste gang, eller også kan man se sådan på det, at når den pågældende alligevel kan komme ind ved næste valg, er ulykken ved at lade ham eller hende blive siddende valgperioden ud til at overse, hvorfor man som overvejende hovedregel undlader at rejse »uværdigheds-sag«, selv i graverende tilfælde.

Inden man fejrer de ovenfor anførte argumenter for en ændret praksis af bordet, bør man gøre sig klart, at i Sverige kan rigsdagsmedlemmer kun fradømmes deres mandat som følge af handlinger *begået i den pågældendes egenskab af rigsdagsmedlem*. Også i Norge er reglerne væsentlig strammere end i Danmark.

Især den svenske formulering må imidlertid påkalde sig interesse. Dels fordi den indebærer, at man her har et kriterium for udelukkelse, som medfører, at grundlovens § 30, fortolket »på svensk« bevarer et materielt indhold. Men desuden fordi den svenske formulering peger på et reelt problem, som i hvert fald kendes fra kommunalbestyrelser. I modsætning til folketingsmedlemmer har medlemmer af disse ofte i embeds medfør betydelige administrative beføjelser. Hvis f.eks. et kommunalbestyrelsesmedlem misbruger sin kompetence til egen fordel i forbindelse med en byggesag og straffes herfor, ville det naturligvis være urimeligt, om han efter udstået straf kunne vende tilbage og genoptage sine aktiviteter, som om intet var

hændt. Her er der klart et behov for at kunne udelukke for resten af valgperioden.

Til slut en bemærkning om en speciel form for straf, nemlig frakendelse af advokatbestalling. Her er folketinget i forbindelse med den færøske bankdirektør kommet for skade at indtage et standpunkt, som det forhåbentlig i dag fortryder – og derfor er parat til at afvige. Bankdirektøren, der som nævnt samtidig var advokat, påberåbte sig, at hans sagførerbestalling ikke var blevet fradømt ham ved straffesagen. Hertil sagde folketinget, som altså udelukkede den pågældende fra hans folketingsmandat, at man måtte stille strengere krav til en folketingsmands uplettedeandel og rygte end til en sagførers.

Denne betragtning må imidlertid være udtryk for en fundamental begrebsforvirring.

En advokatbestalling indebærer, at myndighederne over for offentligheden blåstempler en person. Det må derfor være *myndighedernes* sag at afgøre, eventuelt gennem en dom, om stemplet skal fjernes.

Et folketingsmandat indebærer imidlertid lige præcis det modsatte. Her har befolkningen (eller i hvert fald en ikke ubetydelig del af den) blåstemplet en person over for myndighederne ved at sætte ham ind i folketinget. Derfor må det være *befolkningens* (dvs. vælgernes) sag eventuelt at fjerne stemplet ved at lade være at genvælge ham.«

...